

UPOZORENJE: POLEN AMBROZIJE U ZRAKU

Pelud ambrozije je najjači peludni alergen, pa je tako alergija na pelud ambrozije vrlo česta. Alergija na ambroziju se ne može izliječiti, ali se može djelovati preventivno. Potrebno je uništavati mlade biljke prije nego počnu producirati pelud, te uzimati propisanu terapiju.

Ambrozija (partizanka, limundžik) jednogodišnja je zeljasta biljka, korov, iz porodice glavočika (Asteraceae). Porijeklom je iz Sjeverne Amerike a sjeme ambrozije doneseno je u Europu 1863. godine. Biljka raste uz putove, po poljima, nasipima, u vrtovima, uz željezničke pruge i sl. a najviše na neobrađenim/zapuštenim površinama. Vrlo je prilagodljiva novim uvjetima. Ima vretenast korijen. Stabljika je uspravna, u gornjem dijelu razgranata, veličine od 20 do 150 cm. Obrasla je gustim, oštrim dlakama. Listovi su nasuprotno smješteni, jajasti, perasto razdijeljeni dugi 5 do 10 cm. Na licu su tamno zeleni s gusto prileglim dlakama, a na naličju sivozeleni s gustim prileglim dlakama. Cvjetovi su u obliku grozdastih cvatova smješteni na vrhu biljke i žućkaste su boje. Oprašuje se vjetrom i proizvodi velike količine peludnih zrnaca. Zrnca ima dobre aerodinamičke osobine, izuzetno je lagana i uz pomoć vjetra može preći velike udaljenosti. Svaka biljka stvori 60 000 sjemenki koje mogu preživjeti u zemlji preko 30 godina. Jedna stabljika ambrozije otpušta čak 8 milijuna zrnaca peludi, dok je samo 8 - 20 zrnaca peludi u 1m³ zraka dovoljno da izazove alergijsku reakciju kod osjetljivih osoba. Cvatnja ambrozije započinje sredinom srpnja i traje do početka prvih mrazeva (rujan).

Znakovi alergije na ambroziju su kihanje, svrbež, pečenje i suzenje očiju, neprohodnost nosa, vodeni iscjedak iz nosa, otekline kapaka i otežano disanje. Kao problem uz alergijsku hunjavicu može se razviti astma. Liječenje simptomatsko, dakle ublažavaju se simptomi bolesti.

Odlukom Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva a na osnovu Akcionog plana za upoznavanje javnosti, uništavanje i suzbijanje širenja ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.) na području Federacije Bosne i Hercegovine koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, propisane su mjere za sprečavanje širenja suzbijanja i uništavanja ambrozije, a pravne i fizičke osobe koje su dužne da provedu ove mjere na poljoprivrednom, šumskom, građevinskom i vodnom zemljištu su vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta - obrađenog i neobrađenog, vlasnici zapuštenih površina poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta (šuma i lovišta), građevinskog zemljišta (izgrađenog i neizgrađenog).

Upozoravamo građane da je sezona širenja polenskih zrnaca biljke ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.), a sve nadležne institucije da postupaju u skladu sa odredbama usvojene Odluke i zaštite građanstvo Federacije Bosne i Hercegovine.